

1893-10-05

AFSENDER

Emil Hannover

MODTAGER

Johan Rohde

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Dateringsbegrundelse:

Datering i brev.

Afsendersted:

Paris

Omtalte personer:

Alfred Christensen

Alice Hannover

Peter Johansen

Paulus Potter

Agnes Slott-Møller

Harald Slott-Møller

Jan van Eyck

Johan Peter Wildenrath

Margrethe Wildenrath-Krabbe

Arkivplacering:

Den Hirschsprungske Samling

DOKUMENTINDHOLD

Hannover takker for Rohdes fødselsdagshilsen. Han længes efter at høre fra Rohde. Han fornemmer at Rohde blev fornærmet, da han undskyldte at have afsløret en hemmelighed vedrørende fru Wildenrath [brev fra Hannover til Rohde 19. september 1893]. Hannover understreger at han ikke tvivler om Rohdes evne til at holde tæt, og underretter ham om det videre forløb i sagen: Fru Wildenrath har søgt skilsmisse, men Wildenrath vil ikke skrive under på skilsmissepapirerne. Hendes familie mistænker et forhold til Hannover for at være grunden til hendes ønske om at løsrive sig fra manden. Hannover har bevidnet hendes afvisning af dette forhold, og beder Rohde undlade at nævne Hannovers navn for hendes sagfører, Alfred Christensen. Slott-Møllers kan berette at Alice Hannover har opsøgt dem, hvilket Hannover ikke bryder sig om. Det har fra begyndelsen været aftalen, at de ikke ville opsøge de samme kredse, og at Alice Hannover navnlig skulle holde sig fra de hjem hvor Hannover kommer regelmæssigt. Hannover undrer sig over, at Slott-Møllers under disse omstændigheder har fundet det passende at modtage hende, og beder Rohde antyde sine følelser desangående for Slott-Møllers. Hannover har nydt sin rejse til Holland og Belgien, herunder van Eyck og Paulus Potters værker. Han er nu velankommen til Paris, hvor han er indlogeret hos Mme. Trappler. Hendes ældste søster er syg, men han skal hilse fra den yngste. Hannover overvejer at gå igang med at skrive til Politiken igen, men han føler sig ikke helt ovenpå endnu, selvom Paris hjælper ham til at glemme de ubehagelige minder hjemmefra og glædes over kunsten i stedet. Hannover spørger til Peter Johansen, og ønsker at vide mere om Slott-Møllers forhold til Den frie Udstilling.

TRANSSKRIFTION

Paris

18 rue de Richelieu

aux soins de Me Trappler

d. 5-X-93

Kjære Ven,

Tak for Deres Linjer til min Fødselsdag.

Jeg har ingen Ro paa mig til at skrive et ordentligt Brev til Dem, men jeg længes efter at høre fra Dem, og det sker vel næppe før jeg har ladet høre fra mig.

Jeg læste mellem Linjerne i Deres Kort, at De havde følt Dem lidt krænket

over min Fortrydelse af min Aaben-
mundethed i Tønning. Vær ikke vred
derover, jeg har – behøver jeg sige det –
end ikke den ringeste Grund til at
tvivle om Deres diskrete Omgang
med andres Hemligheder, og jeg skal
... ikke tage i Betænkning at lade
Dem vide, hvad der senere er sket
i hin Sag. Strax efter min Ankomst
til Kjøbenhavn har M. henvendt sig
til Alfr. Christensen for at opnaa
Skilsmisse med sin Mand. Men W.
vil ikke skrive under. De nærmere
Omstændigheder kjender jeg forresten ikke,
thi der er gaaet et Par Breve tabt.

[2]

bl. a. et, som var adresseret til
Tønning. Jeg ved kun, at der i W.'s
Familie supponeres et Forhold mellem
M. og mig som Aarsag til hendes
pludselige Begjæring om Skilsmisse.
Jeg har haft den Tilfredsstillelse at
se hende erklære sig taknemlig for,
at det ikke er Tilfældet. Hvis De taler
med Alfr. Christensen, er De nok saa
god at undgaa at nævne mit Navn.
Fra Slott-Møllers har jeg
haft et langt Brev, hvori de bl. a.
fortalte, at Fru Hannover havde
gjort dem et Besøg, hvorover de syntes
meget glade. Det var et Løfte, hun
ikke vilde søge de samme Kredse, som
jeg, og at hun navnlig vilde holde
sig fjærnt fra det Par Hjem, hvor jeg
selv er jævnlig Gæst. At hun har brudt
sit Løfte undrer mig ikke saameget,
som at det ikke er faldet Slott-
Møllers ind, at D de ikke kan modtage
Fru Hannover, hvis de fremtidig vil

[3]

modtage mig. Jeg vilde saa gjerne have haft, at mine Venner helt og ganske havde sluttet sig til mig i den Betragtning, at saalænge hun har det mindste at gjøre med den Person, som har kastet hele min Existens over Ende, saalænge kunde de intet have at gjøre med hende personligt. Dette udelukker jo slet ikke, at de kan have Medfølelse med hende og bevare deres Interesse og Venskab for hende til Tid og Lejlighed, og til hun er bleven sig selv igjen. Hvis De er enig med mig heri, vilde jeg være Dem taknemlig, om De vilde antyde noget af dette for Slott-Møllers. Jeg vil saa nødig tvinges til kategorisk at stille mine Venner det absolute Valg mellem Fru Hannover og mig. Der er jo slet ingen Tale om at bekrige hende socialt; det er jo ikke af Fjendskab mod hende, ikke fordi jeg ikke under hende den Glæde at omgaaes hendes gamle Venner. Det er først og fremmest, fordi det er mig pinagtigt at vide, at hun og jeg fremdeles gaaer ind ad de samme Døre. Og dernæst troer jeg, det

[4]

kan være hende en gavnlig moralsk Korrektion at mærke, at man ikke har Sympathi for det uværdige Forhold, i hvilket hun endnu lever. –

Men nok herom. Holland og Belgien var dejligt, v. Eyck det aller dejligste. Og efter at jeg har set Potter begriber jeg ogsaa, at det er værd at male Dyr. Nu er vi hyggeligt indstallerede [!] hos Me Trappler, den ældste Søster er meget syg, fra den yngste skal jeg hilse Dem meget. Jeg tænker paa at skrive Korrespondancer om Kunst til

"Politiken" og er allerede begyndt paa
en. Men min Hjerne er endnu
ikke rigtig i Orden, og jeg mangler
Mod til at skrive løs. Paris øver
alt sit gamle Trylleri paa mig; jeg
har mærket med Glæde i det hele
taget, at jeg er lige modtagelig for
Indtryk af Kunst, og at jeg over den
– i hvert Fald for nogle Timer – kan
glemme alt det meget, som er saa svært
at glemme.

Skriv nu til mig. Hvad er det med P. Johansen?
Og hvorledes er det fat med Slott-Møllers
Opfattelse af deres Forhold til den fri Udstilling?
Hjærtelige Hilsener, Deres hengivne
E.H.

Paris

18 rue de Richelieu

aux soins de M^r Trappes

2.5.8-93

Kjære Ven,

Tak for deres Brev til min Fødselsdag.
Jeg har ingen Ro paa mig til at skrive
et ordentligt Brev til Dem, men jeg længes
efter at høre fra Dem, og det sker vel
næppe før jeg har ladet høre fra mig.
Jeg læste mellem Linjerne i Deres Brev,
at de havde følt Dem lidt berøvet
over min Fortrydelse af min Aaben-
mændethed i Tømrer. Var ikke vred
derover; jeg har - behøver jeg sige det -
end ikke den ringeste Grund til at
tvivle om Deres diskrete Omgange
med andres Hemligheder, og jeg skal
~~ikke~~ ikke tage i Betænkning at lade
Dem vide, hvad der senere er sket
i min Sag. Strax efter sin Ankomst
til Kjøbenhavn har M. henvendt sig
til Alf. Christensen for at opnaa
Skilsmisse med sin hustru. Men W.
vil ikke skrive imod. De nærmere
Omstændigheder kjender jeg forresten ikke,
thi der er gaaet et Par Brev tabt,

bl. a. et, som var adresseret til
Tønning. Jeg ved kun, at der i W.'s
Familie supponeres et Forhold mellem
M. og mig som Rarsay til hendes
plutselige Begjæring om Skilsmisse.
Jeg har haft den Tilfredsstillelse at
hende erklære sig taknemlig for,
at det ikke er tilfældet. Hvis de taler
med Alp. Christensen, er de nok saa
godt at indgaa at nævne mit Navn.
Fra Slott. Möllers har jeg
haft et langt Brev, hvori de bl. a.
fortæller, at Frø. Hannover havde
gjort dem et Besøg, hvorover de syntes
meget glade. Det var et Løfte, hun
ikke vilde sige de samme Kredse, som
jeg, og at hun navnlig vilde holde
sig fjænt fra det Par Ujane, hvor jeg
selv er jævnlig Gæst. At hun har brudt
sit Løfte indrer mig ikke saameget,
som at det ikke er faldet Slott.
Möllers ind, at de ikke kan modtage
Frø. Hannover, hvis de fremtidig vil

mottage mig. Jy vilde saa gerne have haft,
at min Venner helt og ganske havde
sluttet sig til mig i den Betragtning, at
saalange him har det mindste at gjore
med den Person, som har kastet hele
min Existens over Bord, saalange kunde
de intet have at gjore med hende personligt.
Dette indskrænker jo slet ikke, at de kan
have medfølelse med hende og bevare
deres Interesse og Vennskab for hende til
tid og Lejlighed, og til him er bleven sig
selv igjen. Hvis De er enig med mig
heri, vilde Jy være Dem taknemlig,
om De vilde antyde noget af dette for
Flott. møllers. Jy vil saa nødt
tvinges til kategorisk at stille min
Venner det absolute Valg mellem
him Hannover og mig. Der er jo slet
ingen Tale om at bekriige hende
socialt; det er jo ikke af Gjenskab
mod hende, ikke fordi Jy ikke ønsker
hende den Glæde at omgaaes hendes
gamle Venner. Det er først og fremmest,
fordi det er mig pinagtigt at vide, at
him og Jy fremdeles gaar ind at de
sammen Dære. Og dernæst tror Jy, det

kan være blevet en jævnlig moralsk
 Korrektion at mærke, at man ikke
 har Sympathi for det uønskelige Forhold,
 i hvilket him endnu lever. —
 Men nok herom. Holland og Belgien
 var dejligt, v. Engsk det aller dejligste. Og
 efter at jeg har set Potter beskrive en
 aften, at det er værdt at male dage.
 Nu er vi hyggeligt installeret hos
 M^{te} Trappier, den ældste Søster er
 meget ryg, fra den yngste skal jeg
 hilse Dem meget. Jeg tænker paa at
 skrive Korrespondancer om Kunst til
 "Politikeren" og er allerede begyndt paa
 en. Men min Hjerne er endnu
 ikke rigtig i Orden, og jeg mangler
 mod til at skrive løs. Paris over
 alt sit gamle Trykkeri paa mig; jeg
 har mærket med Glæde i det hele
 taget, at jeg er lige modtagelig for
 Indtryk af Kunst, og at jeg over den
 — i hvert Fald for nogle Timer — kan
 glemme alt det meget, som er saa svært
 at glemme.
 Skriv mig til mig. Hvad er det med P. Johansen?
 Og hvorledes er det fat med Slott. Möllers
 Opfattelse af deres Forhold til den fri Udstilling?
 Hjærtelig Hilsener, Deres hengivne E. M.